T.C.
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ
SUCUL OMURGALI CANLI DENEYLERİ
YEREL ETİK KURUL YÖNERGESİ
(YÖNERGE NO: 2025/..3....)

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç
MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Munzur Üniversitesi bünyesinde sucul omurgalı canlı kullanılan deneysel, bilimsel ve eğitsel çalışmaların etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesini sağlamak amacıyla Munzur Üniversitesi Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulunun (MÜ-SOCYEK) kurulmasını, çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam
MADDE 2- (1) Bu Yönerge, MÜ-SOCYEK'in kuruluş, görev, yetki ve çalışma yöntemine, sucul omurgalı canlı kullanılan deneysel, bilimsel veya eğitsel çalışmaların başvuru, izin, denetim, eğitim ve sertifika programlarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak
MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 20.04.2019 tarihli ve 30751 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Sucul Omurgalı Canlıların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar
MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen,

a) 3R ilkesi: Mümkün olan her durumda, canlı sucul omurgalı canlı yerine bilimsel açıdan geçerli başka alternatif bir yöntem ya da deneme stratejisinin uygulaması, proje hedeflerinden ödün vermeden kullanılacak sucul omurgalı canlı sayısının olabildiğince azaltılması, sucul omurgalı canlılara acı, eziyet, ıstırap çektirecek ve kalıcı hasar yapacak prosedürlerin iyileştirilerek sucul omurgalı canlı refahının artırılmasını,

b) 4'üncü R ilkesi: Yürütülen çalışmaya uygun olarak kullanılan sucul omurgalı canlının bir değer olduğunun bilinerek bilim disiplinine, destekleyicisine ve kamuoyuna karşı sorumlu davranılmasını,

c) Başkan: MÜ-SOCYEK başkanını,

ç) Başkan Vekili: MÜ-SOCYEK başkanı vekilini,

d) Bakanlık: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığını,

e) Sucul omurgalı canlı ünitesi: Munzur Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezini,

f) Deney Ünitesi: Munzur Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezini,

g) Etik: Araştırmalarda kullanılacak sucul omurgalı canlılarla ilgili olarak insan ve hayvan yaşamını ilgilendiren bilimlerde yapılabilecek hareketlerin sınırları, hayvana yönelik yapılacak tutum ve davranışa yol gösterici evrensel kuralları,

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

ğ) Genel Müdürlük: Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünü,

h) Hayvan Refahı Birimi: Üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırmaya yetkili kuruluşlarda kurulması zorunlu olan, hayvanların refahı ve bakımından sorumlu yönetici unvanına sahip en az bir kişiden, kullanıcı kuruluşlarda ise bu unvanlardan birine sahip bir kişiye ilaveten biri yerel etik kurul üyesi olmak üzere en az üç kişiden oluşan birimi,

ı) İl Müdürlüğü: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğünü,

i) Kullanıcı: Sucul omurgalı canlıları prosedürlerde kullanan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

j) Kuruluş: Donanımı ile birlikte açık, kapalı, yarı açık her türlü sabit veya portatif tesis, bina, binalar topluluğunu barındıran; deneysel ve bilimsel amaçlar için deney canlılarını kullanan birimleri,

k) Proje: Bir ya da daha fazla prosedürü içeren ve belirli bir bilimsel amacı olan iş programını,

l) Prosedür: Sucul omurgalı canlıların yalnızca organları veya dokularını kullanmak için öldürülmesi hariç; sucul omurgalı bir canlının doğumu, kuluçkadan çıkması, herhangi bir biçimde genetiği değiştirilmiş sucul omurgalı canlı soyunun oluşturulması ve devam ettirilmesi süreçlerini de kapsayan, invaziv veya invaziv olmayan, bilinen veya bilinmeyen sonuçları olan deneysel, bilimsel veya eğitici amaçlar için sucul omurgalı canlıda iyi veterinerlik uygulamalarına uygun olarak bir iğnenin batırılmasıyla oluşan ağrıya eşit veya daha fazla ağrı, eziyet, sıkıntı veya kalıcı hasara yol açabilen kullanımını,

m) Sucul omurgalı canlı: Yunus ve balinalar (Cetacea) hariç olmak üzere, yaşamının tüm evrelerini veya bir bölümünü suda geçirmek zorunda olan balıklar (Pisces), kurbağalar (Amphibia), sucul sürüngenler (aquatic/semi-aquaticreptilian) gibi omurgalı canlıları,

n) SOCMEK: Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Merkezi Etik Kurulunu,

o) SOCYEK: Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulunu,

ö) MÜ-SOCYEK: Munzur Üniversitesi Sucul Omurgalı Canlı Yerel Etik Kurulunu,

p) Rektör: Munzur Üniversitesi Rektörünü ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Munzur Üniversitesi Sucul Omurgalı Canlı Yerel Etik Kurulunun Kuruluşu, Çalışma Usul ve Esasları

MÜ-SOCYEK'in kuruluşu

MADDE 5- (1) Sucul omurgalı canlıların kullanım amaçları aşağıda belirtilmiştir:

a) Temel araştırmalar,

b) Sucul omurgalı canlılardaki hastalık, rahatsızlık ve diğer anormalliklerden veya bunların etkilerinden kaçınma, bunları önleme, tanı veya tedavisi kapsayan çalışmalar,

c) Sucul omurgalı canlılardaki fizyolojik şartların değerlendirilmesi, belirlenmesi, düzeltilmesi veya modifikasyonu amaçlı yapılan çalışmalar,

ç) Sucul omurgalı canlıların refahı ile yetiştiriciliği yapılan üretim şartlarının iyileştirilmesi odaklı çalışmalar,

d) İlaç, aşı, gıda, yem ile diğer maddeler ya da bunların ürünlerinin kalitesinin, etkinliğinin ve güvenilirliğinin geliştirilmesi, imalatı veya test edilmesi için (b), (c) ve (ç) bentlerindeki amaçlardan herhangi biri konu alan çalışmalar,

e) İnsan ya da hayvanların sağlık veya refahı amaçlı doğal çevre koruma çalışmaları,

T.C.

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

f) Türlerin korunmasını amaçlayan araştırmalar,

g) Yükseköğretim ve eğitimde mesleki becerilerin elde edilmesi, sürdürülmesi veya geliştirilmesi için yapılan çalışmalar,

ğ) Adli tıp araştırmaları.

MÜ-SOCYEK'in üyeleri ve yetkileri

MADDE 6- (1) MÜ-SOCYEK üyeleri ve nitelikleri şunlardır;

a) Başkan dâhil en az 5 en çok 11 üyeden oluşur,

b) Munzur Üniversitesi içinde sucul omurgalı canlı yetiştirilmesi, üretilmesi, bakımından sorumlu, sucul omurgalı canlı kullanım sertifikasına sahip, ünitede çalışan, en az iki yıl tecrübeli; veteriner hekimi, su ürünleri, balıkçılık teknolojisi, su bilimleri ve mühendisliği, biyoloji, zooloji ve hidrobiyoloji alanlarından birisinde lisans veya lisansüstü eğitim almış bir kişi,

c) Munzur Üniversitesi'nde sucul omurgalı canlılar ile çalışma yapan birimlerden birer temsilci,

ç) Kurum ve kuruluş ile çıkar ilişkisi olmayan ve sucul omurgalı canlılar ile ilgili sivil toplum kuruluşuna üye bir kişi,

d) Munzur Üniversitesi'nde sucul omurgalı canlılar ile çalışma yapan birimlerden bir temsilci,

e) Kurum ve kuruluş ile çıkar ilişkisi olmayan ve sucul omurgalı canlılar ile ilgili sivil toplum kuruluşuna üye bir kişi.

MÜ-SOCYEK'in sorumlulukları

MADDE 7- (1) MÜ-SOCYEK'in sorumlulukları şunlardır;

a) Başkan ve üyeler Rektör tarafından 4 yıllığına görevlendirilir,

b) Rektör, Munzur Üniversitesinde tam zamanlı öğretim üyesi olarak çalışan bir üyeyi MÜ-SOCYEK başkanı olarak atar,

c) Başkan üyeler arasından bir kişiyi başkan vekili olarak seçer,

ç) Görev süresi dolan başkan ve üyeler yeniden görevlendirilebilir,

d) MÜ-SOCYEK'te görev alacak en az bir üyenin sucul omurgalı canlılarla ilgili bilim dallarında doktora derecesine sahip olması gereklidir,

e) Atamalar veya onay ile görevlendirilmelere dair değişiklikler bir ay içinde SOCMEK'e bildirilir,

f) Bir takvim yılı içerisinde izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste iki toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer,

g) Üyelik sıfatının ölüm, emeklilik, ayrılma gibi herhangi bir sebeple sona ermesi veya üyeliğin düşmesi halinde, yerine aynı usulle ve kalan süreyi tamamlamak üzere ayrılan üyenin niteliklerini taşıyan yeni bir üye Rektör tarafından görevlendirilir.

MÜ-SOCYEK'in çalışma yöntemi

MADDE 8- (1) MÜ-SOCYEK aşağıda bildirilen ilkeler esas alınarak çalışır,

a) MÜ-SOCYEK başkanın belirleyeceği gündemle en az ayda bir defa, üyelerin en az üçte ikisinin katılımı ile toplanır. Kurul toplantıları, başkanın yokluğunda başkan vekili başkanlığında yürütülür. Gerektiğinde başkanın daveti üzerine ek toplantı yapılabilir,

b) MÜ-SOCYEK toplantısında kararlar oy çokluğu ile alınır. Oy eşitliği halinde

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

başkanın oyu yönünde karar verilir.

c) MÜ-SOCYEK yapılan başvurular ve alınan kararlar, tarih ve sayı numarası verilerek kayıt altına alınır. Kayıtlar en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.

ç) Başvurular, deney yürütücüsü tarafından dilekçe ve başvuru formu doldurularak yapılır. Tez çalışmaları için yürütücü, danışman öğretim üyesidir.

d) MÜ-SOCYEK, yapılacak başvuruları değerlendirmek için aşağıda bilgileri bulunan bir başvuru form hazırlar,

1) Proje adı

2) Proje yürütücüsü ve diğer araştırıcıların adı, adresi, görev yeri, imzası

3) Prosedürün yapılacağı yer ve süresi

4) Canlı hayvanlar üzerinde prosedür uygulayacakların eğitim sertifikaları

5) Başvuru tarihi

6) Proje önerisi

7) Günlük dille yazılmış teknik olmayan proje özeti

8) Hayvan kaynakları, tahmini hayvan sayısı, türü ve yaşı

9) Hayvanlar üzerinde gerçekleştirilecek prosedürler

10) Prosedürlerin sonlandırılmasında insancıl öldürme metodunun belirlenmesi

11) Hayvan sayısını ve prosedürlerin sebep olacağı acı, eziyet, ızdırap ya da olası çevresel etkileri asgariye indirmek için uygulanacak deneysel veya gözlemsel stratejiler ile veri analiz usulleri

12) Hayvanların birden fazla projede kullanılıp kullanılmayacağı

13) Hayvanların barındırma, yetiştirme ve bakım şartları

14) Projede yer alanların yetkinliği

15) Taahhütname

e) MÜ-SOCYEK tarafından projelere azami beş yıl süre ile izin verilir, süre uzatımı talebi olması halinde, talebin gerekçelendirilmesi şartıyla ek süre verilebilir.

f) MÜ-SOCYEK, yaptığı değerlendirme sonucunda; "uygun" ve gerekçesi belirtilerek "düzeltilmesi gerekir", "şartlı olarak uygun" ya da "uygun değildir" şeklinde karar verir. MÜ-SOCYEK, bir projenin yapılabilirliğini sınamak amacıyla az sayıda hayvan üzerinde ön deneylerin yapılmasını isteyebilir. Bu durumda kesin karar, "şartlı olarak uygun" olarak verilir ve talep edilen durum ve şartlar karara yazılır,

g) Hakkında "Düzeltilmesi gerekir" kararı verilen başvurular, düzeltildikten sonra MÜSOCYEK tarafından yeniden değerlendirilir,

ğ) "Şartlı olarak uygun" kararı verilen başvurular, MÜ-SOCYEK tarafından belirlenecek bir süre boyunca, hayvan refahı birimi tarafından izlenip, istenen şartların yerine getirilip getirilmediği belirlendikten sonra "uygun" ya da "uygun değildir" şeklinde karara bağlanır ve başvuru ile ilgili MÜ-SOCYEK'e rapor verilir,

h) İzin verilen projelerde hayvan refahını olumsuz etkileyecek herhangi bir değişiklik olup olmadığı MÜ-SOCYEK tarafından denetlenir. MÜ-SOCYEK, onaylanan projeye uyulmaması durumunda, verilen izni iptal eder. İznin iptal edilmesi durumunda; hayvan refahı birimi tarafından, projede kullanılan veya kullanılması öngörülen hayvanların refahının olumsuz yönde etkilenmemesi sağlanır,

ı) MÜ-SOCYEK üyelerine ait başvurular görüşülürken söz konusu proje ile ilgili kurul üyesi görüşmelere katılamaz ve oy kullanamaz,

i) MÜ-SOCYEK onayı alındıktan sonra projedeki ve çalışmaya katılacak kişilerdeki

T.C.

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

değişiklikler proje yürütücüsü tarafından MÜ-SOCYEK'e yazılı olarak bildirilir ve onayı alınır. MÜ-SOCYEK tarafından onayı alınmamış protokol değişiklikleri uygulanamaz, eğer çalışmada onay alınmadan yapılan protokol değişiklikleri fark edilirse çalışma durdurulur,

j) MÜ-SOCYEK, yapılacak başvuruları değerlendirmek için güncel mevzuat tarafında istenen bilgilere göre bir form hazırlar,

k) MÜ-SOCYEK gerek gördüğünde başvuru sahibini toplantısına davet ederek sözlü veya yazılı görüş isteyebilir,

l) Kayıtlar SOCMEK ve Bakanlığın denetimine açık tutulur,

m) Saha araştırmalarının birden fazla ilde yürütülmesi halinde sadece bir yerin SOCYEK onayının alınması yeterlidir.

MÜ-SOCYEK'in görevleri

MADDE 9- (1) MÜ-SOCYEK'in görevleri şunlardır:

a) SOCMEK'in belirlediği etik ilkeler ve iyi laboratuvar uygulamaları çerçevesinde kendi çalışma usul ve esasları hakkında yönerge hazırlamak,

b) Sucul omurgalı canlılar üzerinde yapılacak tüm işlemlerin etik yönden kabul edilebilir sınırlarını belirleyerek yapılacak işlemlere ilişkin protokolleri onaylamak veya gerekçeli olarak reddetmek,

c) Kurum içinde sucul omurgalı canlıların kullanılması sürecinin etik kurallara uygun olarak sürdürülmesini denetlemek, bu amaçla gerekli düzenlemeleri yapmak,

ç) Sucul omurgalı canlılar kullanılarak elde edilenlerle aynı veya daha yüksek düzeyde bilgi sağlayabilecek ancak sucul omurgalı canlıların kullanılmadığı veya en az sayıda sucul omurgalı canlının kullanıldığı ya da daha az acı verilen prosedürler içeren alternatif yöntemlerin geliştirilmesine ve doğrulanmasına katkıda bulunacak ve bu alanda araştırmayı teşvik edecek uygulamalar yapmak,

d) Sucul omurgalı canlıların üzerinde yapılacak işlemlerin onaylanmış protokole uygun olarak yapılmasını sağlamak, gerektiğinde sonlandırılmasına karar vermek,

e) Sucul omurgalı canlılar ile çalışacak personelin gerekli eğitimi almasını sağlamak ve sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası bulunması şartıyla sucul omurgalı canlı deneyleri yapılmasına izin vermek. Bu amaçla gerektiğinde sertifika programları düzenlemek,

f) Sucul omurgalı canlıların üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil şartları ile deneylerin yapıldığı laboratuvar şartları ve ekipmanın etik yönden uygun olup olmadığını denetlemek,

g) Sucul omurgalı canlıların kullanımı ile ilgili olarak istatistiki veri tabloları ile yıllık faaliyet raporunu hazırlayarak SOCMEK'e sunmak,

ğ) Düzenlenecek eğitim sertifika programlarını otuz gün önce SOCMEK'e bildirmek,

h) Düzenledikleri sertifika eğitim programları ve eğitim sonunda başarılı olarak sertifika alan kursiyerler ile ilgili bilgileri SOCMEK'i bildirmek,

ı) Kuruluş dışında gerçekleştirilecek prosedürler için, 15 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında Bakanlıktan izin alındıktan sonra, prosedürün gerçekleştirileceği yere en yakın SOCYEK'ten izin alınması zorunludur,

i) MÜ-SOCYEK'in çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI DOĞA VARLIKLARI VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1923

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

Başvuru, İzin ve Denetim

İzin zorunluluğu

MADDE 10- (1) Sucul omurgalı canlıların deneylerde kullanılması;

a) MÜ-SOCYEK tarafından uygun bulunmuş deneylerde, genel veya özel istisna olmadıkça Zebra balığı *(*Danio rerio*)* türlerinin ve deneyde kullanılacak tüm hayvanların yasal çalışma izni olan sucul omurgalı canlı üreticisi ve tedarikçilerinden alınmış olması şartı aranır.

Başvurular

MADDE 11- (1) - Proje ekibi, MÜ-SOCYEK tarafından hazırlanan başvuru dilekçesi, başvuru formu ve taahhütnameyi eksiksiz ve uygun doldurarak başvurur. Ayrıca başvuru dosyasına projede hayvanlara prosedür uygulayacak çalışma personel(ler)ine ait "Sucul Omurgalı Canlı Kullanım Sertifika(larının)sı'nın" kopyası da eklenir.

Proje özeti

MADDE 12-(1) Fikri mülkiyet hakkı ve gizli bilgilerin korunmasına tabi olarak, teknik olmayan proje özeti aşağıdaki hususları kapsar:

a) Tahmin edilen hasar ve faydalar ile kullanılan hayvan kimliği de dâhil, projenin hedefleri hakkında bilgiyi,

(2) Teknik olmayan proje özeti anonim olacak şekilde ve kullanıcı ile personelin ad adreslerini içermeyecek şekilde hazırlanır,

(3) MÜ-SOCYEK, teknik olmayan proje özetinde projenin geriye dönük değerlendirme sürecine tabi tutulup tutulmayacağı ve bu sürenin sınırının belirtilmesini talep edebilir. Bu durumda, teknik olmayan proje özetinin geriye dönük değerlendirmenin sonuçlarıyla güncelleştirilmesini sağlar.

Projelerin değerlendirilmesi

MADDE 13-(1) Projeler MÜ-SOCYEK tarafından aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilir;

a) Bilimsel, eğitsel veya yasal gerekçeleri,

b) Sucul omurgalı canlı kullanım gerekçeleri,

c)Prosedürlerin mümkün olan en insani ve çevreye duyarlı şekilde gerçekleştirilmesinin tasarlanması,

ç) Tahmin edilen bilimsel faydaları ve eğitim yönünden değeri,

d) Prosedür şiddetinin sınıflandırılması ve elde edilecek fayda ve hayvanların çekeceği acı,

e) Öldürme metotları, prosedürler, anestezi, tekrar kullanım, bakım ve barınma şartlarının güncel mevzuata uygunluğu,

(2) Proje değerlendirmesi şeffaf olarak yapılır. Fikri mülkiyet haklarının ve gizli bilgilerin korunması için, proje değerlendirmesi tarafsız bir şekilde gerçekleştirilir ve bağımsız tarafların görüşlerini de kapsayabilir.

(3) MÜ-SOCYEK gerektiğinde haricen bir uzmanın yazılı ve sözlü görüşüne başvurabilir. Ayrıca gerek görülürse proje yürütücüsü toplantıya davet edilebilir.

T.C.

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

12.05.2025

Başvuru sahibinin sorumlulukları

MADDE 14- (1) MÜ-SOCYEK'e başvuru yapanlar aşağıdaki hususları taahhüt ettiği kabul edilir;

a) Başvuru formunda verilmiş olan bilgilerin doğruluğunu,

b) Hayvan deneyini yürütecek kişilerin gerekli eğitimi almış olduğuna ve sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası olmayan kişilere deney hayvanları üzerinde herhangi bir işlem yaptırmayacağını,

c) MÜ-SOCYEK onayı olmadan ilgili hayvan deneyine başlanmayacağını,

ç) Deneylerin onaylanan protokole ve etik ilkelere uygun olarak yürütüleceğini,

d) Deneylerin MÜ-SOCYEK denetimine açık olduğunu ve talep üzerine gerekli bilgilerin ivedilikle ulaştırılacağını,

e) Yapılan her türlü protokol değişikliğinde, MÜ-SOCYEK'e derhal haberdar edileceğini.

Projenin yürütülmesi

MADDE 15- (1) Sucul omurgalı canlı deneylerinin bir kısmının veya tamamının Munzur Üniversitesi alanı dışındaki başka bir kurumda veya yerleşim biriminde yürütüleceği belirtilerek yapılan başvurular, ancak başvuru sahibinin hayvan deneyleri yapılacak yerin MÜ-SOCYEK'in denetimine açık tutulacağını ve bunun için gerekli her türlü koşulu (denetim yapacak üyeler için gerekli izin, ulaşım, yolluk yevmiye vb.) sağlayacağını kabul taahhüt etmesine müteakip dikkate alınır. MÜ-SOCYEK gerek görürse başvuru sahibi aracılığı ile hayvan deneylerinin yapılacağı kurumun amirinden de bu taahhüdün onayını isteyebilir.

Başvuru koşulları

MADDE 16- (1) Daha önce başka bir yerel etik kurul tarafından uygun bulunmayan bir sucul omurgalı canlı deneyi protokolünün tamamen aynısı ile MÜ-SOCYEK'e başvuru yapılamaz.

Eğitim

MADDE 17- (1) Sucul omurgalı canlı kullanım sertifika program içeriği, SOCMEK tarafından güncellenen programlara göre düzenlenir.

(2) Kursiyerlerin, deney hayvanı kullanım sertifika programı derslerinin %80'ine devam etmeleri zorunlu olup, sertifika programı sonunda yapılan sınavdan 100 üzerinden en az 70 puan almaları gerekir,

(3) Sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası, MÜ-SOCYEK başkanı ve Munzur Üniversitesi Rektörü tarafından imzalanır,

(4) MÜ-SOCYEK düzenleyecek olduğu Sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası eğitim programına en az otuz gün önce SOCMEK'e bildirir,

(5) MÜ-SOCYEK düzenlemiş olduğu eğitim programından başarılı olan kursiyerleri SOCMEK'e bildirir,

Çalışmanın sonlandırılması

MADDE 18- (1) Deneysel çalışmanın sonlandırılması şu şekildedir;

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025

a) Deneyle ilgili olarak daha fazla gözlemin yapılamayacağı hallerde veya sürekli devam eden bir şekilde iğne batırılmasına eşdeğer ya da daha fazla acı, eziyet, ızdırap ve kalıcı hasar yaşaması bekleniyorsa deney sonlandırılır,

b) Deneyin sonunda, sucul omurgalı bir canlının yaşamaya devam etmesine dair karar bir veteriner hekim tarafından alınır. Bir hayvanın yaşatılmaya devam etmesi durumunda, sağlık durumuna uygun bakım ve barınma hizmeti sağlanır. Hayvan orta veya şiddetli acı, eziyet, ızdırap ve kalıcı hasar yaşamaya devam ediyorsa öldürülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve denetleme

MADDE 19- (1) MÜ-SOCYEK, izin verdiği her türlü eğitim, araştırma, uygulama ve testler ile deney hayvanlarının üretim, bakım, besleme ve naklin yapıldığı laboratuvarların etik yönden uygun olup olmadığını denetler.

(2) MÜ-SOCYEK tarafından verilen kararlar SOCMEK'in denetimindedir.

Gizlilik

MADDE 20- (1) MÜ-SOCYEK yazışmaları gizlidir. Çalışmalarda gerçekleştirilen prosedürler hakkında, o prosedürlerden sorumlu gerçek veya tüzel kişinin izni olmaksızın, kamuoyuna herhangi bir şekilde açıklamada bulunulamaz, bilgi verilemez. Gerekli görüldüğü takdirde Bakanlık tarafından veya Bakanlık izni ile kamuoyuna açıklamada bulunulabilir.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Yönerge, SOCMEK tarafından kabul edildikten sonra Munzur Üniversitesi Senatosu'nun onayladığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Yönerge hükümlerini Munzur Üniversitesi Rektörü yürütür.

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür
12.05.2025